

WOJEWODA ŚWIĘTOKRZYSKI

Kielce, dnia 19-05-2023

Znak: PNK.I.4131.72.2023

Rozstrzygnięcie nadzorcze

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 40 ze zm.)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr LXXIII/21/23 Rady Miejskiej w Nowej Słupi z dnia 19 kwietnia 2023 roku w sprawie planu dofinansowania form doskonalenia zawodowego nauczycieli oraz ustalenia maksymalnej kwoty dofinansowania obowiązującej w 2023 roku oraz form i specjalności kształcenia, na które dofinansowanie jest przyznawane w części dotyczącej § 2 ust. 1 pkt 4 – 6 oraz § 3 ust. 2 uchwały.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 19 kwietnia 2023 roku Rada Miejska w Nowej Słupi podjęła uchwałę Nr LXXIII/21/23 w sprawie planu dofinansowania form doskonalenia zawodowego nauczycieli oraz ustalenia maksymalnej kwoty dofinansowania obowiązującej w 2023 roku oraz form i specjalności kształcenia, na które dofinansowanie jest przyznawane. Uchwała ta została przekazana do Wojewody Świętokrzyskiego w dniu 25 kwietnia 2023 roku.

W dniu 8 maja 2023 roku Wojewoda Świętokrzyski zawiadomił Przewodniczącego Rady o wszczęciu postępowania nadzorczego oraz wyznaczył termin na złożenie ewentualnych wyjaśnień w sprawie. Rada nie złożyła wyjaśnień w wyznaczonym terminie.

Jako podstawę prawną uchwały Rada wskazała art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. 2023, poz. 40 ze zm.), art. 70a ust. 1 i art. 91d pkt 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 – Karta Nauczyciela (t.j. Dz.U. 2021, poz. 1762 ze zm. – dalej jako KN) oraz § 5 i § 6 Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 sierpnia 2019 roku w sprawie dofinansowania doskonalenia zawodowego nauczycieli, szczegółowych celów szkolenia

branżowego oraz trybu i warunków kierowania nauczycieli na szkolenia branżowe (Dz. U. 2019, poz. 1653 – dalej jako Rozporządzenie).

Zgodnie z treścią § 5 Rozporządzenia organ prowadzący do dnia 31 stycznia danego roku opracowuje na dany rok kalendarzowy plan dofinansowania form doskonalenia zawodowego nauczycieli, o których mowa w art. 70a ust. 3a KN. Stosownie zaś do treści § 6 Rozporządzenia, organ prowadzący, w porozumieniu z dyrektorami szkół, ustala corocznie:

- 1) maksymalną kwotę dofinansowania opłat pobieranych przez podmioty, o których mowa w art. 70a ust. 3a pkt 1 i 2 KN;
- 2) formy i specjalności kształcenia, na które dofinansowanie jest przyznawane.

Jak podkreślił Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 7 września 2021 roku, sygn. akt: III OSK 3351/21, Centralna Baza Orzeczeń Sądów Administracyjnych, rada gminy jest nie tylko uprawniona, lecz wręcz obowiązana, jako właściwy organ gminy wykonujący zadania organu prowadzącego, do określenia w drodze uchwały zarówno form kształcenia, jak i specjalności kształcenia, na które przyznawane jest dofinansowanie. Jeżeli jednak, pomimo zobowiązania treścią powszechnie obowiązujących przepisów prawa, organ gminy się do niego nie stosuje, uchybienie to dowodzi istotnego naruszenia prawa skutkującego koniecznością stwierdzenia nieważności uchwały (tak też Wojewódzki Sąd Administracyjny w Łodzi w wyroku z dnia 25 listopada 2021 roku, III SA/Łd 825/21, Centralna Baza Orzeczeń Sądów Administracyjnych).

W § 2 ust. 1 pkt 4 – 6 uchwały Rada wskazała, iż dofinansowaniem obejmuje się opłaty za studia podyplomowe oraz kursy kwalifikacyjne, kursy doskonalące i szkolenia dające kwalifikacje w zakresie:

- a) pogłębiania wiedzy merytorycznej i doskonalącej umiejętności dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze;
- b) aktualizowania i poszerzenia wiedzy nauczycieli i dyrektorów placówek w zakresie prawa oświatowego;
- c) zdobywania dodatkowych umiejętności pozwalających na przygotowanie projektów edukacyjnych w celu pozyskiwania funduszy europejskich.

Wskazane wyżej postanowienia uchwały, ze względu na swą ogólnikowość, nie pozwalają na jednoznaczne ustalenie specjalności kształcenia, które mogą zostać objęte dofinansowaniem na ich podstawie. W celu określenia tych specjalności przedmiotowe postanowienia wymagają doprecyzowania przez podmiot bezpośrednio przyznający dofinansowanie, co w konsekwencji umożliwia temu podmiotowi przyznanie dofinansowania na podstawie dokonanej przez siebie interpretacji. Mając na względzie powyższe, jak również okoliczność, iż zgodnie z § 3 ust. 3 analizowanej uchwały decyzje w sprawie przyznania doskonalenia zawodowego nauczycieli

podejmuje dyrektor placówki oświatowej, należy uznać, iż Rada Miejska, bez wyraźnej podstawy prawnej, przeniosła na dyrektorów przysługującą jej kompetencje do określenia specjalności kształcenia, na które dofinansowanie jest przyznawane. Obowiązki, a jednocześnie uprawnienia dyrektorów szkół (placówek) w omawianym zakresie ograniczają się natomiast do złożenia do organu prowadzącego wniosku o dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli w następnym roku kalendarzowym (§ 4 Rozporządzenia) oraz udziału w ustalaniu podlegających dofinansowaniu form i specjalności kształcenia na etapie poprzedzającym ostateczne wskazanie tych form i specjalności w planie dofinansowania form doskonalenia zawodowego nauczycieli (§ 5 i 6 Rozporządzenia). Z tego względu określenie w § 2 ust. 1 pkt 4 – 6 uchwały jedynie w sposób ogólny zakresów tematycznych kursów i szkoleń objętych dofinansowaniem, a w konsekwencji przyznanie dyrektorom placówek uprawnienia do samodzielnej interpretacji, jakie specjalności zostaną objęte tym dofinansowaniem, nie może zostać uznane za wypełnienie przez Radę Miejską obowiązku ustalenia, w drodze zamkniętego katalogu, specjalności kształcenia, na które przyznawane jest dofinansowanie, co powoduje konieczność stwierdzenia nieważności analizowanej uchwały we wskazanej wyżej części.

W § 3 ust. 2 uchwały Rada Miejska wskazała, iż w przypadku, gdy nauczyciel studiuje na więcej niż jednym kierunku, dofinansowaniu podlega tylko jeden z nich. Podkreślenia wymaga, że z treści przepisów § 5 i 6 Rozporządzenia wynika, iż w zakresie kompetencji organu prowadzącego pozostaje jedynie opracowanie na dany rok kalendarzowy planu dofinansowania form doskonalenia zawodowego nauczycieli oraz ustalenie corocznie, w porozumieniu z dyrektorami, maksymalnej kwoty dofinansowania opłat pobieranych przez podmioty, o których mowa w art. 70a ust. 3a pkt 1 i 2 KN, a także form i specjalności kształcenia, na które dofinansowanie jest przyznawane. Powyższe świadczy o tym, iż ustawodawca nie przewidział dla organu prowadzącego możliwości wprowadzenia innych ograniczeń w zakresie korzystania z dofinansowania doskonalenia zawodowego przez nauczycieli niż ograniczenia kwotowe (maksymalna kwota dofinansowania opłat) oraz przedmiotowe (wybrane formy i specjalności kształcenia). Dotyczy to także ograniczeń w zakresie ilości dofinansowywanych form doskonalenia zawodowego, z których może skorzystać nauczyciel. Mając dodatkowo na względzie, że decyzje w sprawie przyznania dofinansowania podejmuje dyrektor szkoły (placówki), uznać należy, że do obowiązków, a zarazem uprawnień, dyrektora należy również ustalenie zasad podziału środków przeznaczonych na dofinansowanie doskonalenia zawodowego pomiędzy poszczególnych nauczycieli.

W wyroku z dnia 15 czerwca 2021 roku, sygn. akt: III OSK 3457/21, Centralna Baza Orzeczeń Sądów Administracyjnych, Naczelny Sąd Administracyjny uznał, iż o stwierdzeniu

nieważności uchwały można mówić wtedy, gdy uchwała pozostaje w wyraźnej sprzeczności z określonymi przepisami prawa i gdy wynika to wprost z treści tego przepisu, bądź w przypadku braku stosownej normy prawnej do podjęcia uchwały, gdyż podstawy takiej nie można domniemywać. Mając na względzie, że ustawodawca nie przewidział dla organu prowadzącego upoważnienia do wprowadzania ograniczeń w zakresie możliwości ubiegania się przez nauczycieli o dofinansowanie więcej niż jednego kierunku studiów, uznać należało, iż analizowana uchwała w części, w jakiej przewiduje w § 3 ust. 2 takie ograniczenie, jest nieważna.

Mając powyższe na uwadze stwierdzić należy, że wydanie rozstrzygnięcia nadzorczego w niniejszej sprawie jest uzasadnione.

Dodatkowo wspomnieć należy, iż w § 1 pkt 1 uchwały Rada wskazała, że część planowanych rocznych środków na dofinansowanie doskonalenia zawodowego zostanie przeznaczona na dofinansowanie opłat pobieranych przez szkoły wyższe. Tymczasem na mocy przepisu art. 1 pkt 37 lit. a ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 roku o zmianie ustawy - Karta Nauczyciela oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2022, poz. 1730) z dniem 1 września 2022 roku dokonano zmiany przepisu art. 70a ust. 3a KN w ten sposób, iż wyrazy „szkoły wyższe” zastąpiono wyrazem „uczelnie”. Podejmując w dniu 19 kwietnia 2023 roku uchwałę Nr LXXIII/21/23 Rada Miejska powinna zatem uwzględnić wskazaną wyżej zmianę brzmienia przepisu art. 70a ust. 3a KN w treści tej uchwały.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach za pośrednictwem Wojewody Świętokrzyskiego - w terminie 30 dni od daty jego doręczenia.

Podpis
Zbigniew Koniusz
Wojewoda Świętokrzyski